АВГУСТ
28
1939 во
№ 120 (1083)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

ГОСУДАРСТВЕННӦЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ— КОММУНИСТИЧЕСКӦЙ ВОСПИТАНИЕЛӦН ВЫНЙӦРА СРЕДСТВО

Владимир Ильич Ленин гижліс: „Стрӧитны уджлысь выль дисциплина, стрӧитны йӧз кост общественнӧй йитӧдъяслысь выль формаяс, стрӧитны уджӧ йӧзӧс кыскан выль формаяс да приёмъяс—сійӧ уна воясса да дасвоясса удж.

Сійӧ—благороднейшӧй да благороднейшӧй удж.

Миян шуд, мый, буржуазияӧс путкыльтӧмӧн да сылысь водзсасьӧм венӧмӧн, ми вермим завоюйтны аслыным почва, код вылын сэтшӧм уджыс лоис позяна".

И сӧветскӧй народ гордостьӧн, воодушевлениеӧн нуӧдӧ тайӧ историческӧй удж, выль мортӧс, сталинскӧй эпохаса мортӧс воспитывайтӧмӧн.

Сійӧ морт пырӧ олӧмӧ кыдзи сылӧн истиннӧй козяин, быдмӧ вынаӧн да смелӧйӧн да, коммунизм великӧй идеяясӧн одухотворитчӧмӧн, олӧ да творитӧ аслас социалистическӧй отчизна благо вылӧ.

Коммунизм стрӧитысьяс воспитывайтсьӧны обществоын, кодi прӧст трусостьысь, алчностьысь, нажива колӧмысь, ставсьыс, мыйӧн отравляйтӧ капитализм мортлысь сознание. Найӧ нуӧны ас пианыс подлиннӧй гуманизм, большевизм правдаӧ джуджыд эскӧм, творчествоӧ пӧсь стремление, выль тор чувствуйтӧм. Тайӧ обликын вылын большевистскӧй качествояс, кодъясӧс Ленин—Сталин партия прививайтӧ сӧветскӧй йӧзлы, миянлысь народ коммунизм сямӧн воспитывайтӧмӧн.

XVIII партийнӧй съезд аслас всемирно-историческӧй шуӧмъясын наметитіс великӧй уджъяслысь программа.

Миян страна пырис аслас развитиелӧн выль полосаӧ, бесклассовӧй социалистическӧй общество стрӧитӧм завершитан да социализмсянь коммунизмӧ вочасӧн вуджан кадколасӧ. Тайӧ условиеясын решающӧй тӧдчанлун босьтӧ уджаласьысь йӧзӧс коммунистическӧя воспитайтӧм, кодi, Молотов ёрт кывъяс серти, „кыпӧдӧ миянлысь мобилизационнӧй дасьлун да миянлысь став способностьяс коммунизм победа вӧсна беззаветнӧй тышӧ да выль бойясӧ".

Кыдзи аслас вернӧй отсасьысьлы да резервлы, большевистскӧй партия дӧверитіс комсомоллы томйӧзӧс коммунистическӧя воспитайтӧм. Тайӧ лоӧ, мый миян странаса быд том гражданиныи ми долженӧсь воспитывайтны рӧдина дорӧ беззаветнӧй радейтӧм, удж дорӧ да общественнӧй собственность дорӧ социалистическӧй отношение, выльторйӧ пыр стремитчӧм.

Ленинско-Сталинскӧй комсомол являйтчӧ Сӧветскӧй странаса том поколениеӧс коммунистическӧя воспитайтан школаӧн. Сійӧ пӧльзуйтчӧ всенароднӧй вниманиеӧн да сійӧс кытшалӧма большевистскӧй партиялӧн быдлунся тӧждлунӧн. Комсомоллӧн эм аслас организующӧй влияниелӧн зэв ыджыд познанлунъяс да средствояс. Томйӧзӧс коммунистическӧя воспитайтан главнӧй средствоясысь ӧтиӧн лоӧ государственнӧй деятельностьын сылӧн участвуйтӧм.

Правильнӧя котыртны комсомоллысь государственнӧй, хозяйственнӧй деятельность—сійӧ лоӧ ставсьыс медводз воспитайтны комсомолецъясын, томйӧзын удж дорӧ коммунистическӧя относитчӧм.

Орджоникидзе нима завод рационализация вӧсна 1939 во первой джыныйын получитіс 1.408.976 шайт экономия. Тайӧ лыдпасын выразитӧма и комсомолецъяс изобретательяслысь плодотворнӧй творческӧй удж, кодъяс пӧвсын почетнӧй места занимайтӧны комсомолецъяс Шадрин да Подгорнов. Со удж дорӧ збыль большевистскӧй отношение, государство вӧсна збыль тӧждлун.

Активнӧй общественнӧй деятельность да хозяйственнӧй вопросъяс решитӧмын активнӧя участвуйтӧм вырабатывайтӧны томйӧзын делӧ дорӧ государственнӧй матыстчӧм.

Уральскӧй машиностроительнӧй заводын вӧлі рабочӧй вынлӧн ыджыд текучесть. Мыйла артмӧ тайӧ текучестьыс? Мыйын помкаыс? Тайӧ вопросъяс сувтӧдіс ас водзас том инженер-комсомолец Николко.

Положениеӧн бура тӧдмасьӧмӧн, сійӧ воис выводӧ, мый мыжаыс тані медводз цеховӧй администрация, кодi оз мӧвпав сы йылысь, медым аскадын выдвигайтны кадръясӧс, не сетны налы, кыдзи висьталіс Сталин ёрт, перестаивайтчыны ӧти местаын.

Унаӧн уджалӧны 3—4 воӧн ӧти участокын, найӧс оз велӧдны, оз лӧсьӧдны условиеяс быдмӧм вылӧ, и найӧ сы вӧсна оз удовлетворяйтчыны асланыс уджӧн.

Делӧ дорӧ государственнӧй матыстчӧм отсаліс комсомолецлы серьёзнӧя сувтӧдны вопрос кадръяс велӧдӧм йылысь да сійӧн бырӧдны заводын текучесть.

Настоящӧй государственнӧй деятельность—сійӧ настойчивӧй, творческӧй удж, сійӧ живӧй большевистскӧй инициатива, сійӧ дерзайтӧм, дасьлун водзӧ неуклоннӧя мунӧмӧ.

Ленинградскӧй комсомолецъяс лэдзӧны стапельяс вылысь выль корабльяс планысь лишнӧй. Красноярскӧй комсомолецъяс асланыс вынӧн лӧсьӧдісны оросительнӧй система Уйбатскӧй степын. Украинскӧй комсомолецъяс котыртӧны колхозъясын да МТС-ясын запасса танковӧй экипажъяс. Быдлаын и став торйын томйӧз петкӧдлӧ ассьыс инициатива, ас пиас коммунизм стрӧитысьяслысь ценнейшей качество—выль тор корсьӧм—развивайтӧмӧн.

Государственнӧй деятельность кыдзи томйӧзӧс коммунистическӧя воспитайтан средство оз гӧгӧрвосьы идейнӧй воспитаниекӧд пыр органическӧя сочетайттӧг.

„Колӧ признайтны, кыдзи аксиома,—висьталіс Сталин ёрт ВКП(б) XVIII съезд вылын,—мый кымын вылынджык политическӧй уровеньыс да марксистско-ленинскӧй сознательностьыс государственнӧй да партийнӧй удж любӧй отрасльса работникъяслӧн, сымын вылынджык да плодотворнӧйджык ачыс уджыс, сымын эффективнӧйджык уджлӧн результатъясыс, и мӧдарӧ,—кымын улынджык политическӧй уровеньыс да марксистско-ленинскӧй сознательностьыс работникъяслӧн, сымын вероятнӧйджык уджын срывъяс да провалъяс, сымын вероятнӧйджык работникъяслӧн асланыс крохобор-делягаясӧ поснявмӧм да вырождайтчӧм, сымын вероятнӧйджык налӧн перерождение".

Государственнӧй деятельностьын участвуйтӧмӧн, томйӧз воспитывайтчӧ коммунистическӧя. А тайӧ значитӧ лоны выль общество сознательнӧй да активнӧй строительӧн, лоны смелӧн да инициативнӧйӧн, отважнӧйӧн да мужественнӧйӧн, честнӧйӧн да преданнӧйӧн, правдивӧйӧн да мудрӧйӧн.

Коммунистическӧй сознательностьӧн, революционнӧй теория великӧй вынӧн вооружитчӧм Ленинско-Сталинскӧй комсомол кутас быд лун пыр унджык сетны внимание государственнӧй деятельностьлы, коммунизм сямӧн сійӧ поколение воспитывайтӧмӧн, код дінӧ великӧй Ленин шыӧдчис кывъясӧн.

„Ті долженӧсь стрӧитны коммунистическӧй общество".

(Август 24 лунся „Комсомольская правда" передӧвӧйысь).

СНИМОК ВЫЛЫН: Черноярскӧй запаньса стахановец-сплавщикъяс Кузьмин да Ненин ёртъяс шойччӧны ӧтилунъя шойччан керкаын.

Фото Пельмеговлӧн.

ССР СОЮЗСА ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТЛЫСЬ ВНЕОЧЕРЕДНӦЙ НЁЛЬӦД СЕССИЯ ВОСЬТӦМ ЙЫЛЫСЬ

Союзса Сӧветлысь Сессия восьтӧм состоитчас август 28 лунӧ, 2 час лунын, СССР Верховнӧй Сӧвет заседаниеяс залын, Кремльын.

Национальностьяс Сӧветлысь Сессия восьтӧм состоитчас август 28 лунӧ, 4 час лунын, СССР Верховнӧй Сӧвет заседаниеяс залын, Кремльын.

АНГЛО-ФРАНКО-СӦВЕТСКӦЙ ВОЕННӦЙ СЁРНИТЧӦМЪЯС ЙЫЛЫСЬ ВОРОШИЛОВ ЁРТЛӦН ИНТЕРВЬЮ

„Известияса" сотрудник шыӧдчис Сӧветскӧй Военнӧй миссияса глава Ворошилов ёрт дінӧ некымын вопросӧн, кодъяс вылӧ Ворошилов ёрт сетіс татшӧм вочакывъяс:

Вопрос: Мыйӧн помасисны Англияса да Францияса Военнӧй миссияяскӧд сёрнитчӧмъяс.

Ответ: Тыдовтчӧм серьёзнӧй разногласиеяс вӧсна сёрнитчӧмъяс дугӧдӧма. Военнӧй миссияяс мунісны Москваысь бӧр.

Вопрос: Позьӧ-ӧ тӧдны, мыйын заключайтчӧны тайӧ разногласиеясыс.

Ответ: Сӧветскӧй Военнӧй миссия лыддис, мый СССР, кодi оз имеит общӧй граница агрессоркӧд, вермас сетны отсӧг Франциялы, Англиялы, Польшалы сӧмын сылысь войска польскӧй территория пыр лэдзӧм условие дырйи, сы вӧсна мый оз существуйт мӧд туй сы вылӧ, медым сӧветскӧй войскалы пырны соприкосновениеӧ агрессор войскакӧд. Сы моз кыдзи английскӧй да американскӧй войска кольӧм мировӧй войнаын эз вермыны эськӧн примитны участие Францияса вооруженнӧй вынъяскӧд военнӧй сотрудничествоын, эз кӧ имейтны позянлун оперируйтны Франция территория вылын, сідзи и сӧветскӧй вооруженнӧй вынъяс эз вермыны эськӧн примитны участие военнӧй сотрудничествоын Францияса да Англияса вооруженнӧй вынъяскӧд, найӧс кӧ оз ло лэдзӧма Польша территория вылӧ.

Тайӧ позиция правильностьлӧн став очевидность вылӧ видзӧдтӧг, французскӧй да английскӧй военнӧй миссияяс эз сӧгласитчыны сӧветскӧй миссиялӧн тайӧ позициякӧд, а польскӧй правительство веськыда заявитіс, мый сійӧ оз нуждайтчы да и оз примит СССР-сянь военнӧй отсӧг.

(Помсӧ видзӧд 2-ӧд лист.).

АНГЛО-ФРАНКО-СӦВЕТСКӦЙ ВОЕННӦЙ СЕРНИТЧӦМЪЯС ЙЫЛЫСЬ ВОРОШИЛОВ ЁРТЛӦН ИНТЕРВЬЮ

(ПОМ)

Тайӧ обстоятельствоыс вӧчис позьтӧмӧн СССР-лысь да тайӧ странаяслысь военнӧй сотрудничество.

Тайн разногласиеяслӧн подув. Та вылын и орисны сёрнитчӧмъяс.

Вопрос: Сёрнитчыліс ӧз переговоръяс дырйи Польшалы сырьёӧн да военнӧй материалъясӧн отсалӧм йылысь.

Ответ: Эз, эз сёрнитчывсьы. Сырьёӧн да военнӧй материалъясӧн отсӧг являйтчӧ торговӧй делӧӧн, и сы вылӧ, медым сетны Польшалы сырьё да военнӧй материалъяс, дзик оз требуйтсьы взаимопощь кузя пакт да нӧшта нин военнӧй конвенция заключитӧм. США, кыдзи и уна мукӧд государствояс оз имеитны Япониякӧд взаимопомощь кузя некутшӧм пактъяс либӧ военнӧй конвенция, но найӧ кык во нин вузалӧны японецъяслы сырьё да военнӧй материалъяс, сы вылӧ видзӧдтӧг, мый Япония находитчӧ Китайкӧд война состояниеын. Сёрнитчӧмъяс дырйи, сёрни муніс не сырьёӧн да военнӧй материалъясӧн отсӧг йылысь, а войскаӧн отсалӧм йылысь.

Вопрос: „Дейли геральд" газетса дипломатическӧй обозреватель гижӧ, мый Англияса да Францияса военнӧй миссияяс быттӧ юалісны сӧветскӧй миссиялысь, дась-ӧ СССР сьабжайтны Польшаӧс самолётъясӧн, боеприпасъясӧн да кутны дасьлунын граница вылын Краснӧй Армия, а сӧветскӧй миссия быттӧ тайӧ вылӧ вочавидзис предложениеӧн: „пырысь пыр война заводитчӧм бӧрын оккупируйтны Вильно да Новогрудек асыв-войвылын, а сідз жӧ Львовскӧй, Тарнопольскӧй да Станиславскӧй воеводствояс асывлунвылын, мый тайӧ районъяссянь Краснӧй Армия вермис эськӧ сетны полякъяслы военнӧй отсӧг, сійӧ кӧ потребуйтчис".

Кыдзи ті видзӧданныд „Дейли геральд" дипломатическӧй обозревательлӧн тайӧ заявление вылӧ, соответствуйтӧ оз сійӧ действительностьлы.

Ответ: Тайӧ заявлениеыс заводитчӧмсянь помӧдзыс являйтчӧ лживӧйӧн, сылӧн автор— наглӧй лжецӧн, а газет, кодi поместитіс аслас дипломатическӧй обозревательлысь тайӧ лживӧй заявлениеысӧ, — клеветническӧй газетӧн.

Вопрос: Рейтер агентство радио пыр юӧртӧ: „английскӧй да французскӧй военнӧй миссияса руководительяслы Ворошилов талун заявитіс, мый СССР да Германия костын ненападение йылысь договор заключитӧмла, Сӧветскӧй правительство Англиякӧд да Францияkӧд водзӧ сёрнитчӧмъяс лыддьӧ бесцельнӧйӧн".

Соответствуйтӧ-ӧ действительностьлы Рейтер агентстволӧн тайӧ заявлениеыс.

Ответ: Оз, оз соответствуйт действительностьлы. Эз сы вӧсна дугдыны Англиякӧд да Францияkӧд военнӧй сёрнитчӧмъяс, мый СССР заключитіс Германиякӧд ненападение йылысь пакт, а мӧдарӧ, СССР заключитіс Германиякӧд ненападение йылысь пакт, мездӧ прочим, сійӧ обстоятельство результатын, мый Францияkӧд да Англиякӧд военнӧй сёрнитчӧмъяс пырисны тупикӧ непреодолимӧй разногласиеяс вӧсна.

СНИМОК ВЫЛЫН: Комсомолец И. М. Размыслов ёрт уджалӧ ВКЛ—2 сплоточнӧй станок вылын. Агрегат вылӧ сійӧ уджавны выдвинитӧма ӧні (Палевицкӧй вӧрстоянка).

Фото Ермолинлӧн.

◆ ● ◆

Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын

УРОЖАЙ 262 ПӦВ УНДЖЫК КӦЙДЫСЫСЬ

Оз случайнӧя выставкаса посетительяслӧн ыджыд вниманиеӧн пользуйтчы стэнд, кодӧс сибма том селекционер А. Ф. Юдин уджъяслы. („Зерно" павильов). Уна во чӧж Юдин упорнӧя тышкасис плёнчатозернӧй ид голозернӧйӧ пӧртӧм вӧсна. Селекционер быдтіс тайӧ растениелысь 6 поколение. Сійӧ терпеливӧя да тшательнӧя опытнӧй участок вылысь сьӧн чукӧртӧм урожайысь ӧктіс вӧснидик плёнкаяса тусьяс да сэтшӧмъясӧс, цветочнӧй плёнкаясыс кодъяслӧн кокнида торъялӧ вартігӧн. Растение природа вылӧ тадз воздействуйтӧмӧн, Юдин шедӧдіс идлысь тусь, кодi оз имеит плёнка стӧч сідз жӧ, кыдз шобділӧн да рудзӧглӧн тусьяс. Юдинлӧн ид сетӧ ӧти тусьысь 100 идза. Широкоряднӧй кӧдза дырйи идзаыс чаьяссӧ. Быд выль чаль образуйтӧ выль идза. Зэра ар дырйи ид сетӧ выль петасъяс, мӧд урожай. Голозернӧй ид кольӧм воын кӧдзисны нин 140 колхозын.

„Парижские коммунары" колхоз (Смоленскӧй область), 4 килограмм тайӧ ид кӧдзӧмӧн, чукӧртіс воын 2 урожайысь 1.048 килограмм нянь. Урожай кӧйдысысь 262 пӧв унджык.

ДОСТОЙНӦЙ ПӦДАРКИЯСӦН ВСТРЕТИТАМ XXV МЕЖДУНАРОДНӦЙ ЮНОШЕСКӦЙ ЛУН

Активностьлӧн выль гы

Август 21 лунӧ Гам сиктын (Емдін район) вӧлі нуӧдӧма кустовӧй комсомольскӧй собрание. Тайӧ собрание вылас комсомолецъяс обсуждайтісны XXV Международнӧй Юношескӧй Лун кежлӧ лӧсьӧдчӧм йылысь.

Комсомолецъяс кӧсйысисны достойнӧя встретитны XXV МЮД. Заготленын уджалысь комсомолец П. В. Кызродев кӧсйысис тайӧ знаменательнӧй дата кежлас тыртны шабді заготовка кузя государственнӧй план 100 прӧчент вылӧ. Комсомолец В. Н. Гилев ёрт сентябрь 10 лун кежлӧ кӧсйысис велӧдны инвалиднӧй домын 12 неграмотнӧйӧс. Гам НСШ-са учитель Константин Попов допризывникъяс пӧвсын кӧсйысис гӧтӧвитны 5 ВС значкистӧс.

В. КАРАКЧИЕВ,
Гам МТС-са комполит.

ТОМЙӦЗЛӦН БОЕВӦЙ ПРАЗДНИК ЧЕСТЬ КУЗЯ

Башлыков вӧрпунктса Борган участокын уджалысь комсомолецъяс лӧсьӧдчӧны достойнӧя встретитны XXV Международнӧй Юношескӧй Лун.

Томйӧз пӧвсын пыр водзӧ паськалӧ социалистическӧй ордйысьӧм. Дмитрий Соколов, комсомолец, да сідз жӧ комсомолецъяс Ячменев, И. Ларуков да А. Мишарин ёртъяс лунся нормаяс кӧсйысисны тыртны 160—180 прӧчент вылӧ.

Моторнӧй пилаӧн пӧрӧдысьяс С. Подоров да В. Павлов ёртъяс лунся нормаяс быдлун кӧсйысисны тыртны 150—160 прӧчент вылӧ.

ГАБОВ.

ПОШЛЯК

Найӧ встретитчисны Киров нима улича вылын. Вӧлі ар. Му вылӧ гылаліс-ны виждӧм корьяс. Асывсянь ӧвтіс ыркыд тӧв.

Селиванов матыстчыліс унаныв дінӧ. Пыр вежливӧя юасис:

— Кутшӧм лӧсьыд талун рытыс! Тіянлы кажитчӧ, да?

Рытыс вӧлі лӧсьыд.Татшӧм рытъясыс сӧмын овлывлӧны арьясын. Торйӧн ёна гажа рыт кажитчис Селивановлы.

—Тікӧд позьӧ тӧдмасьны?—вежливӧя пӧдойдитіс сійӧ ӧти нывка дінӧ.

Еджыд барета нывка эз ӧткажит. Сійӧ видзӧдліс Селиванов вылӧ, аслас подруга вылӧ,—да серӧктіс.

— Позьӧ, дерт жӧ.

Рыт коли долыда. Нывкалы кажитчис вежливӧй, лӧсьыда пасьтасьӧм том зон. А Селивановлы, кыдзи и унаысь нин, пыр вӧлі позьӧ гордитчыны аслас успехнас.

Том нывка кажитчис сылы. Сійӧ таво сӧмын на помаліс педагогическӧй институт, развитӧй нывка. Янсӧдчигас Селиванов корис сійӧс аски ветлыны театрӧ.

Театрын найӧ бара встретитчисны. Антрактъясын Селиванов висьтавліс ас йывсьыс.

— Уджала Удораса райпланын плановикӧн. Удж интереснӧй. Пользуйтча ыджыд авторитетӧн. Вообще, овны позьӧ. Уджала и комсомольскӧй линия кузя...

— Ті комсомолец?—юаліс „М". Ме ӧд сідз жӧ комсомолка.

Тайӧ кадсяньыс найӧ пыр вӧлiны ӧтлаын—гостиницаын, кинотеатрын, паркын. Селиванов эз жалит кывъяс, висьтавліс ставсӧ, мый вӧвлі и эз вӧвлы. Но сійӧ немтор том нывкалы эз висьтав аслас нюйт олӧм йылысь. Сійӧ эз висьтав, мый Кослан райцентрысь ылӧдіс ӧти нылӧс, кодлы ӧні мынтӧ алимент, эз висьтав, мый гуляйтіс комсомолка „П"—кӧд, кодӧс сідз жӧ эновтіс да клеветайтіс. Эз висьтав, мый неважӧн судитісны бытовӧй разложениеысь да вӧтлісны Ленинскӧй комсомол радъясысь...

Нывка ставсӧ веритіс. Сійӧ став сьӧлӧмнас дӧверитчис сылы.

Кор Селиванов бӧр мӧдіс Удора районӧ, кӧсйысис нывкалы:

— Регыд воа бӧр. Сэк лоам нин ӧтлаын. Виччысь менӧ, дона ныв.

Нывка виччысис. Коли ар, тӧв да бара воис гожӧм. Нывкасянь зонлы вӧлі вӧлы уна гижӧдъяс. Первой вӧны вӧлі и зонсянь, нӧ бӧрас гежӧдмисны. А гожӧмнас эз вӧлі ни ӧти письмӧ.

Июль тӧлысьын воис ачыс Селиванов. Пырис тӧдса „М" ордӧ. Нывка юавліс сылысь юӧръяс йылысь, кодъясӧс сійӧ кывліс.

— Абу, абу,—эскӧдіс Селиванов.—Ме ставыскӧд шутиті. Абу збыль...

Комсомолкакӧд тӧлысь ӧтувъя олӧм бӧрын Селиванов признайтчис:

— Ме сэсся муна тэ дінысь. Ми ӧд эг на гижсьылӧ. Мен колӧ на во нёль кымын гуляйтны да забавляйтчыны: олӧмсьыд колӧ босьтны ставсӧ, мый сійӧ вермӧ сетны... Колӧ ылӧдлыны унджык нывъясӧс.

Кор комсомолка „М" муніс занятие вылӧ, Селиванов босьтіс ассьыс кӧлуйсӧ да сӧліс пароход вылӧ...

Висьталӧны сійӧс аддзылӧмаӧсь пӧ Устьусаысь. Сёрнитӧ пӧ вӧлі Культура керкаын ӧти нывкакӧд:

—Кутшӧм пӧ талун лӧсьыд рытыс. Тіянлы кажитчӧ, да?

Кодi тӧдӧ, гашкӧ и збыль да. Быдтор вермас артмыны тайӧ пошлякыслӧн!

***

Рӧдина дінӧ помтӧм преданность, удж дінӧ социалистическӧй отношение, безупречнӧй поведение бытын—со мый характеризуйтӧ комсомолецӧс.

Аслас казьтылӧмъясын Клара Цеткин передайтӧ Владимир Ильич Ленинлысь татшӧм кывъяс: „Революция требуйтӧ массаысь, личностьсянь вынъяслысь сосредоточение, напряжение. Сійӧ оз терпит оргиастическӧй состояниеяс, кодъяс обычнӧйӧсь Д'Аннунциолӧн декадентскӧй геройяслы да героиняслы. Половӧй олӧмын несдержанность—буржуазнӧй: сійӧ разложениелӧн признак. Пролетариат —восходящӧй класс. Сійӧ оз нуждайтчы опьянениеын, кодi эськӧ оглушайтіс сійӧс либӧ возбуждайтіс. Сылы оз ков ни половӧй несдержанностьӧн опьянейтӧм, ни алкогольӧн опьянейтӧм. Сійӧ оз лысьт да и оз кӧсйы вунӧдны капитализмлӧн гнусность, нюйт да варварство йылысь. Сійӧ гумлалӧ зэв ён побуждениеӧн тышӧ аслас класс положениеын, коммунистическӧй идеалын. Сылы колӧ ясность, ясность да нӧшта ӧтчыд—ясность. Сы вӧсна, повторяйта, оз вермы лоны некутшӧм слаблун, вынъяс некутшӧма растрачайтӧм да бырӧдӧм".

Колӧ помнитны, мый быд сӧветскӧй том морт, комсомолец должен кутны выльын моральнӧй качествояс. Селивановкодьяслӧн поступокъяс вермӧны кыпӧдны сӧмын лӧглун да презрение.

Сер. Попов.

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь

ПОЛОЖЕНИЕ

(ПРОДОЛЖЕНИЕ. ЗАВОДИТЧӦМСӦ ВИДЗӦД ВОДДЗА НОМЕРЫСЬ).

VIII глава

Депутатӧ кандидатъясӧс выставляйтан пӧрадок

68 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 113 статья подув вылын бӧрйысигъясӧн кандидатъяс выставляйтсьӧны бӧрйысян округъяс кузя.

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ кандидатъясӧс выставляйтан право обеспечивайтсьӧ общественнӧй организацияяслы да уджалысь йӧз обществояслы: коммунистическӧй партийнӧй организацияяслы, профессиональнӧй союзъяслы, кооперативъяслы, томйӧз организацияяслы, культурнӧй обществояслы да мукӧд организацияяслы, кодъясӧс регистрируйтӧма законӧн установитӧм пӧрадокын.

69 СТАТЬЯ. Кандидатъясӧс выставляйтан право пӧртӧны олӧмӧ кыдзи общественнӧй организацияяслӧн да уджалысь йӧз обществояслӧн республиканскӧй органъяс, сідзи и налӧн окружнӧй да районнӧй органъяс сідз жӧ, кыдзи рабочӧйяслӧн да служащӧйяслӧн общӧй собраниеяс предприятиеясын да учреждениеясын, красноармеецъяслӧн—воинскӧй частьясын, а сідз жӧ и крестьяналӧн общӧй собраниеяс—колхозъясын, совхозъясса рабочӧйяслӧн да служащӧйяслӧн—совхозъясын.

70 СТАТЬЯ. Депутатӧ кандидатъяс оз вермыны лоны Окружнӧй, а сідз жӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияясса шленъясӧн сійӧ округын, кӧні найӧс выставитӧма депутатӧ кандидатъясӧн.

71 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз 35 лунысь не сёрӧнджык став общественнӧй организацияяс да уджалысь йӧзлӧн обществояс, кодъяс выдвигайтӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй да (административнӧй округъясса) да районнӧй Сӧветъясса депутатӧ кандидатъясӧс, обязанӧсь регистрируйтны депутатъясӧ кандидатъясӧс соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссиярын.

72 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз 20 лунысь не сёрӧнджык став общественнӧй организацияяс да уджалысь йӧзлӧн обществояс, кодъяс выдвигайтӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясса депутатӧ кандидатъясӧс, обязанӧсь регистрируйтны депутатъясӧ кандидатъясӧс соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссиярын.

73 СТАТЬЯ. Окружнӧй бӧрйысян комиссияяс обязанӧсь регистрируйтны депутатӧ став кандидатъясӧс, кодъясӧс выставитӧма общественнӧй организацияясӧн да уджалысь йӧз обществоясӧн Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн.

74 СТАТЬЯ. Общественнӧй организация либӧ уджалысь йӧзлӧн общество, кодъяс выдвигайтӧны депутатӧ кандидатӧс, обязанӧсь представитны соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧ татшӧм документъяс:

а) протоколсӧ собраниелысь либӧ заседаниелысь, коді выдвинитіс депутатӧ кандидатӧс, Президиумса шленъясӧн кырымалӧмӧн, налысь арлыдсӧ, олан местасӧ, кандидатӧс выдвинитысь организациялысь нимсӧ индӧмӧн, депутатӧ кандидатӧс выдвинитысь собраниелысь либӧ заседаниелысь места, кад да участникъяслысь лыд индӧмӧн, сэні жӧ протоколын должен лоны индӧма депутатӧ кандидатлӧн ов, ним, вич, сылӧн арлыд, олан места, партийность, занятие;

б) депутатӧ кандидатлысь заявление тайӧ бӧрйысян округ кузя сійӧс выставитысь организациясянь баллотируйтчыны сылӧн сӧгласие йылысь.

75 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветӧ депутатӧ кандидат вермас гӧлӧсуйтсьыны ӧти и сійӧ жӧ Сӧветӧ сӧмын ӧти округын.

76 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй (административнӧй округса), районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссиялӧн депутатӧ кандидатӧс регистрируйтӧмын ӧтказитчӧм вермас лоны обжалуйтӧма кык лунся срокӧн соответственнӧ Окружнӧй (административнӧй округъясса), Районнӧй, Карса, Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияӧ, кодлӧн решениеыс окончательнӧй.

77 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй (административнӧй округса) да районнӧй Сӧветъясса депутатӧ регистрируйтӧм быд кандидатлӧн ов, ним, вич, арлыд, занятие, партийность да кандидатӧс выдвинитысь общественнӧй организациялӧн нимыс йӧзӧдсьӧ соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 30 лунысь не сёрӧнджык.

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясса депутатӧ Окружнӧй бӧрйысян комиссияясӧн регистрируйтӧм кандидатъяс йылысь даннӧйяс йӧзӧдсьӧны соответствующӧй Карса, Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 15 лунысь не сёрӧнджык.

78 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясса депутатӧ став регистрируйтӧм кандидатъяс быть пыртны бӧрйысян бюллетеньясӧ.

79 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй (административнӧй округъясса), районнӧй, карса Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссияяс, а сідз жӧ Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияяс обязанӧсь мӧдӧдны став Участковӧй бӧрйысян комиссияяслы бӧрйысян бюллетеньяс бӧрйысьӧмъясӧдз 10 лунысь не сёрӧнджык.

80 СТАТЬЯ. Бӧрйысян бюллетеньяс печатайтсьӧны соответствующӧй бӧрйысян округса население кыв вылын.

81 СТАТЬЯ. Бӧрйысян бюллетеньяс печатайтсьӧны Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн лӧсьӧдӧм форма серти да сы мында, медым обеспечитны быд бӧрйысьысьӧс.

82 СТАТЬЯ. Быд организациялы, кодi выставитiс кандидатӧс, кодӧс регистрируйтӧма соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧн, кыдзи и Коми АССР-са быд гражданинлы, обеспечивайтсьӧ тайӧ кандидат вӧснаыс собраниеяс вылын, печатьын да мукӧд ногӧн беспрепятственнӧ агитируйтан право Коми АССР-са Конституция 96-ӧд статья серти.

IX глава

Бӧрйысян лун

83 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс нуӧдсьӧны ӧти лунӧн, кодi общӧй став Коми АССР-лы.

84 СТАТЬЯ. Бӧрйысян лун установливайтсьӧ Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн бӧрйысьӧмъяс срокӧдз кык тӧлысьысь не сёрӧнджык. Бӧрйысьӧмъяс нуӧдсьӧны уджавтӧм лунӧ.

85. СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз бӧръя 15 лун чӧжыс Участковӧй бӧрйысян комиссия быд лун йӧзӧдӧ либӧ кыдзкӧ мӧдногӧн паськыда юӧртӧ бӧрйысьысьяслы бӧрйысян лун йылысь да бӧрйысян места йылысь.

X глава

Гӧлӧсуйтан пӧрадок

86 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьясӧн гӧлӧсъяс сетӧм нуӧдсьӧ бӧрйысян лунӧ 6 час асывсянь 12 час войӧдз местнӧй кад серти.

87 СТАТЬЯ. Бӧрйысян лунӧ 6 час асылын Участковӧй бӧрйысян комиссияса председатель комиссияса шленъяс дырйи прӧверайтӧ бӧрйысян ящикъяс да установитӧм форма серти составитӧм бӧрйысьысьяс списоклысь эмлун, мый бӧрын пӧдлалӧ да печатайтӧ ящикъяс комиссия печатьӧн да корӧ бӧрйысьысьясӧс заводитны сетавны гӧлӧсъяс.

Печатьяслӧн да бӧрйысян ящикъяслӧн образецъяс устанавливайтсьӧны Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн.

88 СТАТЬЯ. Быд бӧрйысьысь гӧлӧсуйтӧ ачыс, та могысь гӧлӧсуйтан помещениеӧ локтӧмӧн, бӧрйысьысьясӧн гӧлӧсъяс сетӧм нуӧдсьӧ бӧрйысян ящикӧ бӧрйысян бюллетеньяс лэдзӧмӧн.

89 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъяс нуӧдӧм вылӧ помещениеын торйӧдсьӧ бюллетеньяс заполняйтӧм вылӧ торъя комната, кӧні гӧлӧсуйтігӧн запрещайтчӧ присутствуйтны кодi кӧть сійӧ эз вӧв, сы лыдын и Участковӧй бӧрйысян комиссияса шленъяслы, гӧлӧсуйтысьяслысь кындзи; бюллетеньяс заполняйтан комнатаӧ ӧтпырйӧ некымын бӧрйысьысьӧс лэдзигӧн, сійӧ должен лоны оборудуйтӧма перегородкаясӧн либӧ ширмаясӧн ӧтпырйӧ лэдзан бӧрйысьысьяс лыд серти.

90 СТАТЬЯ. Бӧрйысян помещениеӧ локтысь бӧрйысьысь предъявляйтӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияса секретарлы либӧ шленлы либӧ паспорт, либӧ колхознӧй книжка, либӧ профсоюзнӧй билет, либӧ личностьяслысь мӧд сикас удостоверение да бӧрйысьысьяслӧн список серти прӧверитӧм да бӧрйысьысьяслӧн списокын пасйӧм бӧрын получайтӧ установитӧм образеца бӧрйысян бюллетеньяс.

91 СТАТЬЯ. Йӧз вылӧ, кодъяс воисны бӧрйысян помещениеӧ „гӧлӧсуйтан право вылӧ удостоверениеӧн“, бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелӧн 20 статья серти, Участковӧй бӧрйысян комиссия нуӧдӧ торъя список, кодi нуктыссьӧ бӧрйысьысьяслӧн список дiнӧ.

92 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысь комнатаын, кодӧс торйӧдӧма бӧрйысян бюллетеньяс заполняйтӧм вылӧ, кольӧ быд бӧрйысян бюллетеньын сійӧ кандидатлысь овсӧ, код вӧсна сійӧ гӧлӧсуйтӧ, мукӧдъяссӧ черкайтӧмӧн; та бӧрын бӧрйысьысь вуджӧ комнатаӧ, кӧні помещайтчӧ Участковӧй бӧрйысян комиссия, да лэдзӧ бӧрйысян бюллетеньяс бӧрйысян ящикӧ.

93 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс, кодъяс оз имеитны позянлун неграмотность либӧ кутшӧмкӧ физическӧй тырмытӧмтор вӧсна самостоятельнӧ заполнитны бӧрйысян бюллетеньяс, вермасны корны комнатаӧ, кӧні заполняйтсьӧны бӧрйысян бюллетеньяс, любӧй мӧд бӧрйысьысьӧс бӧрйысян бюллетеньяс заполнитӧм могысь.

94 СТАТЬЯ. Бӧрйысян помещениеын гӧлӧсъяс сетiгӧн бӧрйысян агитация нуӧдны оз лэдзсьы.

95 СТАТЬЯ. Бӧрйысян помещениеын пӧрадокысь кывкутӧм нуӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияса председатель, да сылӧн распоряжениеясыс став присутствуйтысьяслы обязательнӧйӧсь.

96 СТАТЬЯ. Бӧрйысян лунӧ 12 час войын Участковӧй бӧрйысян комиссияса председатель гӧлӧсъяс сетӧм йӧзӧдӧ помалӧмӧн, да комиссия заводитӧ восьтавны бӧрйысян ящикъяс.

XI глава

Бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс определитӧм

97 СТАТЬЯ. Помещениеын, кӧні Участковӧй бӧрйысян комиссия нуӧдӧ гӧлӧсъяс лыддьӧм, гӧлӧсъяс лыддигӧн имеитӧны право присутствуйтны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса сы вылӧ специальнӧ уполномочитӧм представительяс, а сідз жӧ печатьса представительяс.

98 СТАТЬЯ. Участковӧй бӧрйысян комиссия, ящикъяс восьтӧм бӧрын, лыддьӧ бюллетеньяс округъяс кузя, сверяйтӧ сетӧм бюллетеньяслысь лыд гӧлӧсуйтӧмын участвуйтысь йӧз лыдкӧд (бюллетеньяс получитiгӧн бӧрйысьысьяслӧн списокын отметкаяс серти) да сверкалысь результатъяс пыртӧ гӧлӧсуйтан протоколӧ быд бӧрйысян округ кузя.

99 СТАТЬЯ. Участковӧй бӧрйысян комиссияса председатель йӧзӧдӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияса став шленъяс дырйи гӧлӧсуйтӧмлысь результатъяс быд бюллетень кузя.

100 СТАТЬЯ. Признайтсьӧны недействительнӧйӧн бюллетеньяс, кодъясын гӧлӧсуйтiгӧн кольӧма ӧти кандидатысь унджык, а сідз жӧ установиттӧм образеца да цвета бюллетеньяс.

101 СТАТЬЯ. Бӧрйысян бюллетень действительностьын сомнениеяс лоигӧн вопросыс разрешайтсьӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияӧн гӧлӧсуйтӧмӧн, мый пасйыссьӧ протоколын.

102 СТАТЬЯ. Участковӧй бӧрйысян комиссия составляйтӧ Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Прези-

(Помсӧ видзӧд 4 листбокысь).

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь

ПОЛОЖЕНИЕ

диумӧн лӧсьӧдӧм форма серти быд бӧрйысян округ кузя гӧлӧсуйтӧмлысь протокол кык экземплярӧн, кодъяс кырымавсьӧны Участковӧй бӧрйысян комиссияса став шленъясӧн, сы лыдын обязательнӧ председательӧн да секретарӧн.

103 СТАТЬЯ. Участковӧй бӧрйысян комиссиялӧн гӧлӧсуйтӧм кузя протоколын колӧ лоны индӧма:

а) гӧлӧсъяс сетӧм заводитан да помалан кад;

б) бӧрйысьысьяслӧн лыд бӧрйысян участок кузя да округъяс кузя;

в) бӧрйысьысьяслӧн лыд, кодъяс сетісны гӧлӧсъяс бӧрйысьысьяслӧн список серти;

г) бӧрйысьысьяслӧн лыд, кодъяс сетісны гӧлӧсъяс „гӧлӧсуйтан право вылӧ удостоверение“ серти;

д) сетӧм бюллетеньяслӧн лыд бӧрйысян участок кузя да округъяс кузя;

е) заявлениеяслӧн да жалобаяслӧн дженьыдик изложение, кодъясӧс сетӧма Участковӧй бӧрйысян комиссияӧ, да Участковӧй бӧрйысян комиссияӧн примитӧм решениеяс;

ж) быд кандидат кузя гӧлӧсъяс лыддьӧмлӧн результатъяс.

104 СТАТЬЯ. Гӧлӧсъяс лыддьӧм помалӧм да протоколъяс составитӧм бӧрын, Участковӧй бӧрйысян комиссияса председатель йӧзӧдӧ гӧлӧсуйтӧмлысь результатъяс быд округ кузя комиссияса став шленъяс дырйи.

105 СТАТЬЯ. Гӧлӧсуйтӧм кузя протоколлӧн ӧти экземпляр, кодӧс составитӧма Участковӧй бӧрйысян комиссияӧн, мӧдӧдсьӧ нарочнӧйӧн 24 час чӧжӧн соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧ.

106 СТАТЬЯ. Став бӧрйысян бюллетеньяс (торйӧн действительнӧйясӧс да торйӧн недействительнӧйясӧс признайтӧмъяс) должен лоны опечатайтӧмаӧсь Участковӧй бӧрйысян комиссия печатьӧн да гӧлӧсуйтӧм кузя протоколъяслӧн мӧд экземпляръяскӧд да печатькӧд тшӧтш сдайтӧмаӧсь Участковӧй бӧрйысян комиссияса председательӧн хранитӧм вылӧ: каръясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветъяслы; сиктса местаясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъяслы.

107 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъяс вылӧ пуктысьӧ обязанность видзны бӧрйысян бюллетеньяс быд бӧрйысян округсянь депутатъяслысь мандатъяс уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧветӧн вынсьӧдтӧдз.

108 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй (административнӧй округса), районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъяс бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссияяс устанавливайтӧны бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс округ кузя протоколъяс серти, кодъясӧс представитӧма Участковӧй бӧрйысян комиссияясӧн.

109 СТАТЬЯ. Помещениеын, кӧні Окружнӧй бӧрйысян комиссия нуӧдӧ гӧлӧсъяс лыддьӧм, имеитӧны право присутствуйтны гӧлӧсъяс лыддигӧн общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществояясса сывьӧ специальнӧ уполномочитӧм представительяс, а сідз жӧ печатьса представительяс.

110 СТАТЬЯ. Окружнӧй бӧрйысян комиссия составляйтӧ Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн установитӧм форма серти гӧлӧсуйтӧмлысь протокол кык экземплярӧн, кодъяс кырымавсьӧны Окружнӧй бӧрйысян комиссияса став шленъясӧн, сы лыдын обязательнӧ председательӧн да секретарӧн.

111 СТАТЬЯ. Окружнӧй бӧрйысян комиссия протоколын должен лоны индӧма:

а) бӧрйысьысьяслӧн округ кузя общӧй лыд;

б) бӧрйысьысьяслӧн общӧй лыд, кодъяс участвуйтісны гӧлӧсуйтӧмын;

в) гӧлӧсъяслӧн лыд, кодъясӧс сетӧма депутатӧ быд кандидат вӧсна;

г) заявлениеяс да жалобаяс дженьыдика изложитӧм, кодъясӧс сетӧма Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧ, да Окружнӧй бӧрйысян комиссияӧн примитӧм решениеяс.

112 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияяслӧн заседаниеяс лыддьыссьӧны действительнӧйӧн, сэні кӧ участвуйтӧ комиссияяс составлӧн джынсьыс унджыкыс.

113 СТАТЬЯ. Став вопросъяс бӧрйысян комиссияясын решайтсьӧны гӧлӧсъяслӧн прӧстӧй большинствоӧн: ӧтмында гӧлӧс дырйи—председательлӧн гӧлӧс сетӧ перевес.

114 СТАТЬЯ. Гӧлӧсъяс лыддьӧм помалӧм бӧрын 24 часысь не сёрӧнджык Окружнӧй бӧрйысян комиссияса председатель обязан мӧдӧдны протокол печатайтӧмӧн нарочнӧйӧн соответствующӧй Окружнӧй (административнӧй округса), Районнӧй, Карса, Сиктса, Поселковӧй бӧрйысян комиссияӧ.

115 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветса депутатӧ кандидат, коді получитіс гӧлӧсъяслысь абсолютнӧй большинство, мӧдногӧн кӧ став гӧлӧсъясысь джынсьыс унджыксӧ, кодъясӧс сетӧма округ пасьта да признайтӧма действительнӧйясӧн, лыддьысьӧ бӧрйӧмаӧн.

116 СТАТЬЯ. Протокол кырымалӧм бӧрын Окружнӧй бӧрйысян комиссияса председатель йӧзӧдӧ бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс да сетӧ депутатӧ бӧрйӧм кандидатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение. Бӧрйӧм йылысь удостоверениелӧн форма лӧсьӧдсьӧ Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн.

117. СТАТЬЯ. Округ кузя кандидатъяс пӧвсысь ни ӧти кӧ эз получит гӧлӧсъяслысь абсолютнӧй большинство, соответствующӧй Окружнӧй бӧрйысян комиссия та йылысь торйӧн пасйӧ протоколӧ да юӧртӧ Окружнӧй, Районнӧй, Карса, Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияӧ да ӧттшӧтш йӧзӧдӧ кык кандидатлысь перебаллотируйтӧм, кодъяс получитісны медся уна гӧлӧс, а сідз жӧ назначитӧ перебаллотируйтӧмлысь лун бӧрйысьӧмъяс первой тур помасьӧм бӧрын кык вежонся срокысь не сёрӧнджык.

118 СТАТЬЯ. Округ кузя сетӧм гӧлӧсъяслӧн лыдыс кӧ составляйтӧ тайӧ округ кузя гӧлӧсуйтан право имеитысь бӧрйысьысьяслӧн джынсьыс этшаджык, Окружнӧй бӧрйысян комиссия та йылысь торйӧн пасйӧ протоколӧ да юӧртӧ пыр жӧ соответствующӧй Окружнӧй, Районнӧй, Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияӧ, сэки тайӧ случаяс Окружнӧй, Районнӧй, Карса, Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссия назначайтӧ выль бӧрйысьӧмъяс первой бӧрйысьӧм бӧрын кык вежонся срокысь не сёрӧнджык.

119 СТАТЬЯ. Депутатӧ кандидатъясӧс перебаллотируйтӧм сідз жӧ, кыдзи и недействительнӧйясӧн признайтӧм пыдди выль бӧрйысьӧмъяс нуӧдсьӧны бӧрйысьысьяслӧн списокъяс серти, кодъясӧс вӧлі составитӧма первой бӧрйысьӧмъяс вылӧ, да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениекӧд тырвыйӧ лӧсялӧмӧн.

XII глава

Гражданаяслысь бӧрйысян правояс нарушайтӧмысь кывкутӧм

120 СТАТЬЯ. Быдӧн, коді насилиеӧн, пӧръялӧмӧн, угрозаясӧн либӧ подкупӧн кутас мешайтны Коми АССР-са гражданинлы пӧртны олӧмӧ сылысь правосӧ бӧрйысьны да лоны бӧрйӧмаӧн Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ,—карайтсьӧ свободаысь кык вогӧдз срок вылӧ лишитӧмӧн.

121 СТАТЬЯ. Сӧветса должностнӧй морт либӧ бӧрйысян комиссияса шлен, кодъяс вӧчисны бӧрйысян документъясын подделка либӧ тӧдӧмӧн гӧлӧсъяс неправильнӧя лыддьӧм,—карайтсьӧны свободаысь куим вогӧдз срок вылӧ лишитӧмӧн.

**Коми АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель
Г. ВЕТОШКИН.**

**Коми АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь
В. ФИЛИППОВ.**

Август 19 лун 1939 во.
Сыктывкар, Коми АССР.

Н. А. ЩОРС кулӧмсянь 20 во тырӧм

Август 30 лунӧ тырӧ 20 во легендарнӧй полководец—большевик Николай Александрович Щорс кулӧмсянь. Украинскӧй народлӧн радейтана пиысь героическӧй туйӧ отражайтӧ РККА музейын лоысь выставка (Москва). Музей располагайтӧ уникальнӧй документъясӧн 44-ӧд дивизия история кузя, кодӧн командуйтіс Щорс. Лоӧ петкӧдлӧма „Красная правда“ дивизионнӧй газетлысь траурнӧй номеръяс славнӧй комдив гибель кузя возваниеӧн.

Лунъяс сайын ВКП(б) Москваса Сталинскӧй райком лекционнӧй залын выступитіс воспоминаниеясӧн боевӧй подруга—Щорслӧн гӧтырыс—Ф. Ростова-Щорс. Ростова-Щорс ёрт—инженер, уджалӧ Дворец Советов строительство вылын. Щорслӧн нылыс—комсомолка Валя лӧсьӧдчӧ поступитны московскӧй вузъясысь ӧтиӧ.

Щорс карын—вӧвлӧм Сновскын, керкаын, кӧні чужис, колляліс челядь дырсӧ воссьӧ Щорслы сиӧм выставка. (ТАСС).

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Китайскӧй войска зырӧны японецъясӧс Хунань провинция асыв-войвыв юкӧнын да Хубей асыв-лунвыв юкӧнын. Август 21 лунӧ китаецъяс атакуйтісны японскӧй позицияяс Янлоусы рытыввывын (Кантон-Ханькоускӧй кӧрттуй вылын станция, Хунань провинция). 12 час кузя бой бӧрын, японецъяс, 500 саяс мортӧс воштӧмӧн, эновтісны кар окрестностьясын наӧн занимайтан позицияяс.

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Бойяс мунӧны Кантон гӧгӧрын. Август 22 лунӧ китайскӧй отрядъяс дзикӧдз кытшалісны Шэнькан (Кантонсянь асыв-войвылын). Кантон войвылын китайскӧй войска японецъясӧс вӧтлісны Тайпинчэнысь.

* * *

Август 24 лунӧ 7 японскӧй самолёт бомбитісны Пучэн (Фуцзянь провинциялӧн войвыв юкӧнын). Сійӧ жӧ лунас 11 японскӧй самолёт кык пӧв бомбардируйтісны Лишуй.

Бельгияын военнӧй лӧсьӧдчӧмъяс

БРЮССЕЛЬ, 26. (ТАСС). Газетъяс юӧртӧны, мый правительство примитіс мераяс воинскӧй частьяслысь наличнӧй состав содтӧм кузя.

Мунӧ фактически запаснӧйяслысь тӧдчана лыд мобилизуйтӧм. Каръясын дугӧдӧма кафеяслысь да пивнӧйяслысь 9 часысь сёрӧнджык функционируйтӧм.

Германскӧй информационнӧй бюролӧн юӧртӧм

БЕРЛИН, 26. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧ, мый воздушнӧй сообщениеяс кузя германскӧй общество „Люфтганза“ тӧрытъя лунсянь дугӧдіс воздушнӧй сообщениеяс став заграничнӧй линияяс вылын.

Японскӧй спортсменъясӧс Венаысь корӧм

ТОКИО, 26. (ТАСС). „Асахи“ газет юӧртӧ, мый японскӧй правительство решитіс корны бӧр японскӧй спортсменъяслысь группа, кодъяс мунісны Венаӧ международнӧй студенческӧй спортивнӧй состязаниеяс вылӧ.

Ответственнӧй редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита №. 2517. Типография Наркомместпрома Коми АССР.